



Obecný spravodaj



SPRAVODAJ OBECNÉHO ÚRADU NIŽNÝ HRABOVEC 2019 ČÍSLO 1

Vážení spoluobčania!

V úvode sa chcem za seba, ale aj za novozvolených poslancov poďakovať za prejavenu dôveru v komunálnych voľbách v r. 2018. Ubehlo 6 mesiacov od nášho nástupu do funkcií, preto Vás chcem informovať, čo sa nám za ten čas podarilo a čo plánujeme v ďalšom polroku urobiť.

Hneď od 11. decembra sme začali pripravovať vianočnú akadémiu a darčeky pre deti. Zároveň sme vybavovali vianočný koncert Ľaskovcov a športová komisia pripravovala stolnotenisový turnaj, ktorého sa zúčastnili naši najmladší, ale aj tí starší milovníci stolného tenisu.



Vystúpenie Ľaskovcov

Po nástupe do funkcie som zistila, že máme 2 nefunkčné prečerpávacie stanice. Kolotoč zisťovania príčin trval takmer mesiac, počas ktorého sme problémy konzultovali s rôznymi odborníkmi a zároveň sme objednali 1 nové čerpadlo, ktoré bolo profesionálnou firmou z Bratislavy dodané a namontované.

Prečerpávacie stanice sú funkčné, ale kým budú občania hádzať do kanalizácie vlhčené utierky, handry a iný odpad, stále nás to bude stáť obrovské peniaze, ktoré môžeme použiť na opravu chodníkov a realizáciu iných potrebných projektov.

V januári sme zrealizovali montáž sedačkového výťahu na zdravotné stredisko a cez projekt dobrovoľníckej služby zabezpečili jeho obsluhu.

Od 8. januára začala rekonštrukcia materskej školy, ktorá bude v priebehu pár týždňov dokončená. Tiež sme podali žiadosť o dotáciu na ministerstvo financií na individuálne potreby obcí.

Vo februári sme zorganizovali výlet do Tatier na Hrebienok, kde sme si pozreli ľadový dom, urobili malé túry a utužili spolupatričnosť Hrabovčanov.



Rekonštrukcia materskej škôlky



Výlet na Hrebienok

Tiež sme začali s rekonštrukciou obecnej budovy, ktorej stav si opravu nutne vyžadoval. Sú tam urobené nové elektrické rozvody, kúrenie, voda a kanalizácia. Znižovali a zatepľovali sa stropy, namontoval sa všade sadrokartón, robili sa nové priečky, je tam 5 toaliet, 1 sprcha, všade nové keramické obklady a dlažby, plávajúce podlahy a svietidlá. Na zateplenie celej budovy sme

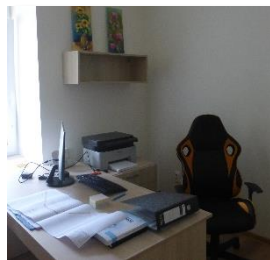
podali projekt a žiadosť na environmentálny fond. Vnútorňa rekonštrukcia bude v priebehu pár dní ukončená.



Rekonštrukcia budovy

V tomto mesiaci sme zároveň vypracovali projekt na nový podhl'ad na javisko v kultúrnom dome. Zníži sa strop, namontujú sa nové svietidlá a sadrokartónové kazety. Žiadosť sme podali na Prešovský samosprávny kraj a tá nám bola vo výške 1 400,00 € schválená. O ďalšie prostriedky sme požiadali Bukózu, ktorá nám prispela sumou 1 800,00 € a 2 000,00 € máme v rozpočte z vlastných zdrojov. V júni by sme chceli túto rekonštrukciu zrealizovať.

V marci sme vypracovali projekt a podali žiadosť na rozšírenie kamerového systému. Čakáme v jeseni na vyhodnotenie výzvy. Od februára sme intenzívne pripravovali založenie obecného sociálneho podniku. Stálo nás to 3 a pol mesiaca práce, v týchto dňoch už máme podnik na ministerstve riadne zaregistrovaný a začína svoju činnosť. Chcem takto verejne poďakovať konateľke Hrabovčan s.r.o. pani Alene Hovancovej za vypracovanie podnikateľského zámeru a všetku organizačnú prácu, ktorú pri založení firmy vykonala.



Sociálny podnik

Mesiac marec bol začiatkom prác pri čistení cintorína. Odstránili sme široký pás krovia po obvode, ktorý bol už taký silný, že sme na odstránenie koreňov museli použiť bager. Začiatkom apríla sme začali s výstavbou nového plotu, ktorý spravil z miesta posledného odpočinku dôstojný cintorín a zistili sme, že aj potrebných miest je ešte dosť. Bránu sme získali sponzorsky od Zeocemu Bystré, za čo pekne ďakujeme.

V apríli sme vypracovali žiadosť o dotáciu pre sociálny podnik v rámci akčného plánu na vybavenie náradím a strojmi. Tu sme boli však neúspešní, lebo výboru pre akčný plán bola poskytnutá klamlivá informácia. Požiadali sme preto o pomoc premiéra vlády SR, na odpoveď zatiaľ čakáme.

V jari sme pracovali na skrášlení verejných priestranstiev. Nafarbili sme kvetináče, opravili a nalakovali lavičky, vysadili asi 1250 kvetov, vyrovnali sme terén a vysiali trávu, ktorú pravidelne kosíme.



Skrášlené verejné priestranstva

V priebehu mesiaca sme vyčistili obec od množstva odpadu. Vyviezli sme 7 kontajnerov, vrátane veľkoobjemových. Pred požiarnou zbrojnicou bol zbrázdený terén od áut, zabetónovali sme obrubníky a priviezli štrk. Pri úprave tohto terénu sme pod betónovou platňou objavili výdatnú studňu, kde náš technik pán Oto Šürü urobil pumpu a tak polievame kvetinové záhony zadarmo.

Obrubníky sme menili aj pred zdravotným strediskom, pretože pôvodný múrik sa rozpadal. Na ZS sme po gamatkách dali opraviť fasádu. Pred Veľkou nocou nám Bukóza sponzorsky vyčistila fasádu kostola, ktorý je dominantou nášho námestia a vyčistenie sa už žiadalo.



Čistenie fasády kostola

Veľkonočné vajíčka aranžované na záhonoch boli tiež ozdobou. Za ich zhotovenie a maľovanie patrí vďaka Anke Velikey s manželom.



Veľká Noc v obci

Keďže aj odlahlé časti obce si vyžadujú svoju pozornosť, snažili sme sa zamedziť stekaniu vody a bahna do ulíc pod Osičami. Prehlĺbili sme kanál, spravili vyvýšený ochranný val, na ktorý sme vysiali trávnu. Osadili sme lavičku a vysadili kríky, pravidelne kosíme, aby aj občania tejto časti mali pekné miesto na oddych.

Prístup do obce sme skrátili aj tým, že sme vyčistili všetky priekopy popri cestách od odpadkov smerom do Vranova, Strážskeho a Kučina.

Začiatkom mája si Hrabovčania pozreli divadelné predstavenie v ŠD v Košiciach – Chrobák v hlave, ktoré sa všetkým páčilo a radi si návštevu divadla zopakujeme.

1.júna sme spolu s materskou školou zorganizovali Deň detí, kde sa zabavili nielen deti, ale aj ich rodičia. V priebehu júna bol urobený nový asfaltový koberec na ceste Za ihriskom. V lete plánujeme urobiť aj nový chodník v centre obce.



Asfaltový koberec za ihriskom

Okrem týchto akcií sa pravidelne stretávame a rokujeme s Bukózou, Zeocemom, Železnicami SR, kde som ako starostka iniciovala veľa konaní, o ktorých budem postupne informovať.

Čo nás čaká a na čom pracujeme:



Pracujeme na spustení obecného sociálneho podniku, ktorý bude poskytovať služby občanom obce. Tohto roku si naša obec pripomína 80 rokov založenia futbalu. Pri tejto príležitosti 6. júla zorganizujeme futbalový turnaj, na ktorom si zaspomínáme na zakladateľov, výborných hráčov a dáme si aj zápas „starých pánov“, ktorí turnaj otvoria. Organizátorom podujatia bude poslanec Miloš Buraš, ktorému môžete dať aj slávne mená hrabovských futbalistov a fotografie zo starých čias. Večer 6. júla

pozývame Hrabovčanov do letného kina na ihrisko, kde bude premietnutý film. Druhé letné kino vás pozve na predstavenie 24.8.2019.

Významným už tradičným podujatím bude v septembri okresná prehliadka folklórnych speváckych skupín, ktorá sa uskutoční 22.9.2019.

Plánujeme aj ďalšie podujatia ako Mesiac úcty k starším, Mikuláš pre deti, vianočný koncert. Chcem poďakovať všetkým poslancom obecného zastupiteľstva, zvlášť predsedníčke komisie pre školstvo a kultúru PaedDr. Anke Velikej, Bc. Paľovi Červeňanskému za pomoc a odborné poradenstvo pri stavebnej činnosti, Milošovi Burašovi za organizáciu športových podujatí a práci v komisii pre verejný poriadok, Ing. Jurajovi Minarčinovi za pomoc pri riešení prečerpávačiek. Veľkým pomocníkom pri opravách je Oto Šürü, za čo mu patrí tiež naše poďakovanie. Keďže všetky práce musia vychádzať z rozpočtu, tak viac sa asi urobiť nedá. Pritom ideme do výziev, ktoré ministerstvá ponúkajú a podávame žiadosti. Viem, že chodníky v obci sú v žalostnom stave, a preto prioritou v budúcom rozpočte budú oni.

Čakáme ešte na výzvu z miestnej akčnej skupiny Pod hradom Čičva, kde chceme dať projekt na prístrešok na autobusovej zastávke nad potokom oproti ZS. Verím, že sa nám aj ďalšie veci podaria a Hrabovec bude čistejší a krajší.

Mgr. Marcela Pčolinská
starostka obce

Hrabovčan s. r. o.

Milí spoluobčania,

naša obec vo februári tohto roku založila na svojom území integračný sociálny podnik pod názvom Hrabovčan s.r.o. v zmysle zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch v znení neskorších predpisov.

Právna forma sociálneho podniku je s.r.o.. Obec Nižný Hrabovec patrí medzi obce zaradené do veľkostnej kategórie 1000 - 1 999 obyvateľov. Zloženie obyvateľstva v našej obci je v súčasnosti 1 672 obyvateľov (z toho 848 mužov a 824 žien). Pre svojich občanov a návštevníkov plánujeme zabezpečiť portfólio služieb, ktoré obyvateľom v obci chýbajú. Viaceré služby obec zabezpečuje od externých dodávateľov. Vzhľadom na rozsah zabezpečovaných prác sa obec rozhodla pre ich realizáciu vo vlastnej réžii prostredníctvom integračného sociálneho podniku Hrabovčan s.r.o.

Obec Nižný Hrabovec v súčasnosti vytvára podmienky pre realizáciu opatrení sociálnej politiky a využíva nástroje, ktoré umožňujú vytvárať podmienky pre zamestnávanie najmä dlhodobo nezamestnaných. Tieto nástroje politiky trhu práce však nemajú pre uchádzačov dlhodobý charakter a boli realizované prostredníctvom aktivačných prác. Obec chce prostredníctvom tohto podniku vytvoriť v obci podmienky pre zamestnanie najmä rómskeho miestneho obyvateľstva s cieľom pomoci nielen samotnej obci, ale do budúcnosti chceme poskytovať služby aj pre okolité obce a ponúkať tieto služby aj podnikateľským a ďalším subjektom.

Činnosť podniku bude realizovaná na začiatku prostredníctvom jednoduchých manuálnych prác s požadovaným materiálno – technickým zabezpečením. Budú realizované výkopové práce, stavebné a údržbárske práce, pomocné

a špecializované stavebné práce. V rámci ďalších činností sa Hrabovčan, s.r.o. bude zameriavať na tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce a to prostredníctvom služieb, ktoré sociálny podnik bude poskytovať svojim občanom. Ide hlavne o kosenie, výkopové práce, natieracke a maliarske práce.

Pre občanov zo sociálne slabších vrstiev, ZŤP, ako aj pre starších občanov budú na tieto účely slúžiť poukážky vo forme ceniny, ktorú si zakúpia u pani Rejdovej v sociálnom podniku (budova bývalého Alma baru vedľa obecného kaštieľa) a následne použijú ako platidlo v sociálnom podniku. Servisná poukážka bude mať hodnotu 10,00 €, ale občan si ju zakúpi za polovicu t.j. 5,00 €. Zatiaľ nie sú k dispozícií, lebo je to novinka ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Hneď, ako to bude možné, ich objednáme.

Sme v úplnom začiatku, nechýba nám elán ani vytrvalosť a veríme, že spoločnými silami vytvoríme v našej obci podmienky pre pokojný a hlavne kultúrny život pre všetkých.

Alena Hovancová
konateľka firmy

Komunálny odpad v obci

Komunálne odpady sú odpady, ktoré vznikajú na území obce pri činnosti fyzických osôb. Zložka komunálnych odpadov je ich časť, ktorú možno mechanicky oddeliť a zaradiť ako samostatný druh odpadu. Zložka komunálneho odpadu sa považuje za vytriedenú, ak neobsahuje iné zložky komunálneho odpadu alebo iné nečistoty, ktoré možno zaradiť ako samostatné druhy odpadov.

Na všetky zložky komunálnych odpadov má obec zabezpečený vývoz. Touto cestou prosíme občanov, aby separovali vo svojich domácnostiach odpad. Plasty, sklo, papier, tetrapaky, plechovky, elektroodpad z domácnosti sa zbierajú zadarmo. Pokiaľ tento odpad vytriedime, nebudeme potrebovať dokúpiť ďalšie žetóny.

Náklady na činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom, drobným stavebným odpadom podľa § 59 ods. 8, hradí obec z **miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady** podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zák. 79/2015 Z.z. Obec v roku 2018 vybrala od občanov na poplatkoch za odpady **6 995,00 €**, ale za vývoz TKO zaplatila **23 435,00 €**. V zmysle zákona je občan, ako pôvodca odpadu, povinný znášať náklady na zneškodnenie odpadu a v tomto prípade obec zaplatila **16 440,00 €**. Za tieto financie by mohli byť urobené nové chodníky alebo cesta v obci.

Minulého roku sme vyseparovali: papier a lepenka 3,47 t, sklo 17,61 t, vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky 0.69 t, jedlé oleje a tuky 0.08 t, vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné 0.86 t, vyradené elektrické a elektronické zariadenia 1.03 t, plasty 15.09 t, kovy 0.21 t, meď, bronz, mosadz 0.611 t, hliník 1.845 t, železo a oceľ 38.068 t,

zmesový komunálny odpad 235.220 t, objemný odpad 15.630 t. Celkovo sme vyseparovali 330.42 t, čo činí 24,08 %. V roku 2020 potrebujeme vyseparovať 50 %. Teraz platíme za tonu 10,00 € a keď nesplníme podmienku separácie náš poplatok bude 30,00 €.

Odpadové vody sú odvádzané do Bukózy na ČOV. Za čistenie odpadových vôd platíme 5 500,00 €, čo je pomerne dobrá cena, ale náklady na prevádzku t. j. opravy a údržba zariadení v roku 2018 predstavovali **32 469,00 €**. Vyzývame občanov, aby do odpadu nehádzali vlhčené utierky a rôzny odpad, ktorý upcháva a poškodzuje zariadenie. Financie na opravy zariadení kanalizácie by sme vedeli prospešnejšie využiť. Na opravy sa skladáme všetci.



Divoké skládky v Nižnom Hrabovci

Obec je nútená pristúpiť k zvýšeniu poplatkov za TKO a kanalizáciu. S odpadmi stretávame na každom mieste. Po obci porozhadzované papiere, plastové fľaše, plechovky, v prírode dokonca aj stavebný odpad, nábytok, akumulátory a pod.. Likvidácia divokých skládok taktiež ide na náklady obce.

Vážení občania!

Chcem poskytnúť informácie o spoločných rokovaníach starostov 9 obcí a vedenia Bukózy k ochrane životného prostredia a k vzájomnej spolupráci. Samozrejme, že prioritou zlepšenie v oblasti ovzdušia. Bukóza v tomto roku pripravila niekoľko investícií, ktoré by nám mali výrazne pomôcť. Je to:



- 1. Likvidácia plynov CNCG a SOG** - projekt je v skúšobnej prevádzke, spoločnosť Bukocel podniká kroky k zastabilizovaniu prevádzkovej spoľahlivosti a tiež vylepšeniam funkčnosti. Jedným z opatrení je revízia stripovacej kolóny, ktorá bude realizovaná od 15.6.2019 o 14:00 hod. v trvaní 6 - 7 dní max. a v tomto čase nebude fungovať spoluspaľovanie merkaptánov, čiže pocítime zápach, ktorý tu bol v minulosti. Porovnáme stav po vylepšení.
- 2. Intenzifikácia COV** - projekt je v štádiu prípravy projektovej dokumentácie pre Územné rozhodnutie a IPKZ povolenie. Ukončenie projektovej dokumentácie sa predpokladá v 07/2019. Znamená to zvýšenie výkonnosti čistiarne odpadových vôd.
- 3. Pásová doprava z Drevosekárne na sklad štiepok** - momentálne sa hľadajú technické riešenia pre eliminovanie hlučnosti.

4. **Odvodnenie skládky štiepok** - časť prác je zrealizovaná, v letných mesiacoch resp. do 09/2019 bude odvodnenie ukončené.
5. **EO RK3** - IPKZ povolenie bolo vydané v r.2018, v apríli 2019 začatá stavebná časť (základy pod Elektroodlučovač), v máji 2019 bola začatá montáž EO. Ukončenie montáže sa predpokladá v 09/2019.
6. **Rekonštrukcia terciálnych rozvodov vzduchu RK3** - očakávaný efekt projektu je zlepšenie účinnosti spaľovania a zníženie obsahu popolčeka v spalínach. Realizácia je plánovaná na celozávodnú odstávku v 10/2019.
7. **Zhodnocovanie sekundárneho biologického kalu na produkt s vyššou pridanou hodnotou** - čakáme na právoplatné stanovisko MŽP k posudzovaciemu konaniu, podaná žiadosť na Územné rozhodnutie na obec Kučín a IPKZ povolenie.
8. **Havarijná prečerpávací stanica odpadových vôd** - zachytenie odpadných vôd v prípade, ak dôjde ku výskytu odpadných vôd, ktoré môžu mať vplyv na chod BCOV a eliminovanie prípadného rizika nespracovania týchto vôd na BCOV a vypustenia zvýšených hodnôt do recipientu.
9. **Odkalisko** - boli prediskutované opatrenia, ktoré boli prijaté zo strany Bukózy (oprava potrubia už zrealizovaná, príprava na vybudovanie zbernej nádrže k prečerpávaniu do MCOV s cieľom odvodnenia časti odkaliska a prečerpávanie vôd späť do Bukózy). Suché časti plánujeme postupne zaväzať zeminou a eliminovať zápach.

Veríme, že všetky tieto investície zlepšia život občanov.

Cenník kosenia

Plocha [m ²]	od 500	od 1000	od 2000	od 3000	od 4000	od 5000
Cena za m ²	0,14 €	0,12 €	0,10 €	0,09 €	0,07 €	0,06 €

Vysoká tráva a burina – ručné kosenie krovínorezom

- Cena v tabuľke uvedená pri výške porastu do 1 m bez náletových drevín
- Pri výške trávy, buriny nad 1 m sa účtuje +0,05 €/m²
- Pri ploche s náletovými drevinami + 0,10 €/m²
- Plocha do svahu + 0,05 €/m²
- Plochy s prekážkami (stavebný odpad, zarastené malinčím a pod.) – cena individuálne



Obecný spravodaj sa vydáva pre vnútornú potrebu obce Nižný Hrabovec.
Za pravopisnú a jazykovú úpravu príspevku zodpovedá autor príspevku.
Telefónne číslo OcÚ Nižný Hrabovec: 057 4493141
Pripomienky, postrehy, návrhy a komentáre môžete zasielať na e-mail adresu:
ocu.niznyhrabovec@mail.t-com.sk